

לכבוד
נשיאי המכללות האקדמיות לחינוך
ראשי תכניות הכשרת מורים באוניברסיטאות

שלום וברכה,

הנדון: קול קורא להכשרת מורים לתפוצות, לשנה"ל תש"פ

תקנה תקציבית: 47-01-21

תקציב שנתי: 4,000,000 ש"ח

איש קשר פדגוגי: מר דוד בוסקילה

איש קשר לעניין מרכבה ותקציב: גב' רחל שיטרית, דוא"ל: rachelsh2@education.gov.il

קול קורא זה פונה למוסדות אקדמיים, שקיבלו אישור המ"ג לקיים תכנית הכשרה להוראה, ומזמין אותם להגיש בקשות לקיום תכנית להכשרת מורים לתפוצות, כפי שיפורט להלן.

1. רקע כללי:

המצב המאפיין את יהדות התפוצות הינו מגורים בחברה בה קיים רוב שאינו יהודי. המשכיות הקיום של הקהילות היהודיות והיהודי הבודד בתפוצות תלויה ברצונם ובבחירתם לקיים את עצמם כיהודים. בסקר מקיף בעולם היהודי, שביצע משרד התפוצות, נמצא שככל שיהודי שומר על הזהות היהודית, כך הוא קשור יותר לארץ ישראל, ככל שמתרופפת הזהות היהודית שלו הקשר שלו לארץ מתרופף גם הוא.

כדי לחזק את הזהות היהודית ולהוסיף לקיים את ההווה היהודית במגוון דרכים ואופני ביטוי, מוטל על יהודי העולם, בעיקר פעילי ציבור ומחנכים, להעצים את כוח משיכתה של ההווה היהודית, להבליט את שפע אוצרותיה, את קסם ייחודה, ולטפח את הזיקה לארץ ישראל. פעילות זו חשובה בקרב כל יהודי התפוצות, ובכללם גם כאלה אשר זיקתם ליהדות ולעם היהודי התרופפה.

אחת הזירות החשובות לבניית זהות יהודית וחיזוקה היא מערכת החינוך היהודי, על סוגיה וגווייה השונים. ככל שהחינוך היהודי יהיה אפקטיבי יותר, כך תורחב השפעתו על בוגריו, כמו גם על המשפחות והקהילות סביבם. לחיזוק מערכת החינוך יש לגייס ולהכשיר מורים ללימודים היהודיים, הכוללים לימודי יהדות, תולדות עם ישראל, ידע על ארץ ישראל ועברית. מורים אלה יוכלו לתרום להעצמת הבניית זהות יהודית משמעותית, תוך מעורבות קהילתית וקשר לישראל בקרב תלמידי בתי ספר יהודים ובקרב הקהילות היהודיות.

התקבלה החלטה להתמקד ולתעדף את העשייה באירופה ובאמריקה הלטינית משני טעמים המאפיינים מקומות אלה: 1. אלפי תלמידים יהודים המגיעים לחינוך היהודי היומי, אשר הוריהם פחות משויכים (בשונה מהמצב הקיים בארה"ב לדוגמא) 2. מערכות חינוך קיימות אשר מתקשות להקנות זהות משמעותית ללומדים (בשונה מהמצב הקיים באוסטרליה או דרום אפריקה לדוגמא, שם מערכת החינוך היהודי מתקדמת הרבה יותר).

2. מטרת המהלך:

משרד החינוך ומשרד התפוצות מבקשים לתקצב תכנית להכשרת מורים לתפוצות, על מנת להכשיר מורים אשר יפעלו בבתי ספר ובקהילות, בחינוך הפורמאלי, לחיזוק הזהות היהודית בקרב התלמידים ולהעצמת הקשר של התלמידים ומשפחותיהם עם מדינת ישראל.

3. התכנית ויעדיה:

- א. חיבור הלומדים למורשת היהודית, לשפה העברית ולארץ ישראל, והקניית כלים ומיומנויות למילוי תפקידים כמורים וכמנהיגים במערכת החינוך היהודי בתפוצות.
- ב. התכנית מיועדת ל- 4 קבוצות לומדים: דוברי אנגלית, דוברי ספרדית, דוברי צרפתית, דוברי רוסית. רצוי בעלי תואר אקדמי. עד 22 לומדים בכל קבוצה.
- ג. הלימודים יהיו בהיקף של 3 סמסטרים ובסה"כ 900 שעות בודדות. 2 סמסטרים יתקיימו בלמידה מרוחק, וסמסטר קיץ יתקיים בישראל, להשלמת לימודים ולהכרת הארץ. את התוכנית ניתן יהיה לקיים גם במתכונת מודולרית, והתקצוב יהיה בהתאם למספר השעות בפועל, באופן יחסי.
- ד. תכנית הלימודים צריכה להיות אתגרית ומעניינת, שתשלב פדגוגיה חדשנית, כגון: למידה מבוססת פרויקטים, למידה משמעותית, "כיתה הפוכה" ועוד.
- ה. תכנית הלימודים תכלול את התחומים הבאים:

- מכינה: קורס מבוא לארון הספרים היהודי, כתנאי להשתתפות בתכנית. המוסד המתקצב יאפשר לקיים מבחן פטור למועמדים שירצו בכך.
- למידת עברית כשפה שנייה.
- יהדות – בדגש על פדגוגיה של למידת טקסטים לתלמיד שאיננו דובר עברית.
- היסטוריה יהודית (על פי מקורות שהם לרוב בשפת התלמיד).
- מחשבה/פילוסופיה יהודית.
- לימודי ארץ ישראל, כולל תכנית סיורים בסמסטר הקיץ (חלק זה יבנה בשיתוף עם משרד התפוצות).
- דרכי הוראה ומנהיגות חינוכית.
- התנסות מעשית בבתי הספר בתפוצות.

תינתן עדיפות לתכנית לימודים שתקנה קרדיט אקדמי, במוסדות להשכלה גבוהה בתפוצות.

4. אוכלוסיית היעד

- התכנית מיועדת ללומדים מן התפוצות ממדינות באמריקה הלטינית או מאירופה (מזרח ומערב היבשת), המבקשים להתכשר להוראה בבתי ספר יהודיים בתפוצות.
- תינתן עדיפות למועמדים העומדים בלפחות אחד מהתנאים הבאים:
- מורים למקצועות הליבה בנושאים הכלולים בסעיף ה' לעיל, חסרי תעודת הוראה, שמלמדים בבתי ספר יהודיים בתפוצות.
 - מועמדים לתכנית, שמובטחת להם משרת הוראה בבית ספר יהודי בתפוצות, למשך שלוש שנים לפחות.

5. הרכיבים המתוקצבים:

א. תקצוב התכנית לסטודנט:

- תקציב הוראה – 2.2 ש"ש = תקציב שקלי – 34,100 ₪ (כולל סמסטר קיץ)
- שכר לימוד לסטודנט לשנה – 10,978 ₪ (בניכוי השתתפות עצמית של 2,625 ₪ (\$750))
- תקצוב טיסה, אירוח וסיורים לסמסטר קיץ בישראל, כמפורט בהמשך. התקציב המצוין כאן הינו תקציב מקסימלי. התשלום בפועל יהיה על בסיס דוחות ביצוע. מאירופה – עד 13,300 ₪ (\$ 500 טיסה+ אירוח וסיורים - 110 \$ ליום, במשך 30 יום) מאמריקה הלטינית – עד 16,800 ₪ (\$1,500 טיסה + אירוח וסיורים 110 \$ ליום, במשך 30 יום) מצפון אמריקה – עד 15,050 ₪ (\$1000 טיסה + אירוח וסיורים 110 \$ ליום, במשך 30 יום)

ב. ריכוז התכנית לקבוצה:

- ב. 4 ש"ש לכל רכז קבוצה במוסד להכשרת מורים (רכז לכל אחת מהשפות) כולל סמסטר קיץ. עלות שקלית לקבוצה 62,000 ₪.

הערה: התקצוב יינתן לפי דוח"יות ביצוע בפועל. על היקף ביצוע חלקי יתקבל תקצוב חלקי, באופן יחסי.

6. תנאי סף למוסד המכשיר:

על המוסד המציע לעמוד בכל התנאים המפורטים להלן:

- א. המוסד הוא מוסד אקדמי שהוכר ע"י המל"ג ומקיים תכנית להכשרת מורים.
- ב. לסגל האקדמי המיועד ללמד בתכנית תהיה שליטה בשפת ההוראה של הקבוצה אותה ילמד.
- ג. המוסד ימנה רכז לתכנית, שיהיה איש הקשר עם משרד החינוך ומשרד התפוצות (יש לצרף את פרטי הרכז/רכזים שנבחרו).
- ד. המכללה תתחייב להעביר למשרד התפוצות את פרטי הלומדים ודרכי הקשר אתם, כפוף להסכמת הלומדים.
- ה. המוסד יבנה תכנית לימודים, שתכלול את כל התחומים שפורטו בסעיף 3ה, בחלוקה ל-3 הסמסטרים. התכנית תוגש לאגף להכשרת עובדי הוראה, לבדיקה משותפת עם משרד התפוצות. על התכנית לכלול:
 - רציונל התכנית, החדשנות בתכנים ובדרכי ההכשרה, רלוונטיות לצורכי המורה בתפוצות.
 - תכני ליבה של משרד התפוצות (בתאום עם משרד התפוצות).
 - סילבוס ותקציר כל הקורסים, כולל תכנית הלימודים והסיורים בסמסטר הקיץ.
 - רשימת המרצים בכל קורס, כולל קורות חיים, ניסיון קודם ורמת שליטה בשפת הקורס.
 - משך הקורס, מבנה הקורס ופרוט מטלות הקורס.
 - פירוט אופן קיום התכנית המקוונת (סינכרוני 35% , אסינכרוני 65%).
- ו. המוסד המכשיר ינפיק תעודת "מורה לתפוצות" בחתימתו ובחתימת משרד החינוך, למסיימי חובותיהם בתכנית.

7. קריטריונים לבחירת המוסד:

- הבקשות שיוגשו ינוקדו ע"י ועדה משותפת של משרד החינוך ומשרד התפוצות, על פי 2 קריטריונים:
- א. 80% מהניקוד יינתן על איכות אקדמית של התכנית, על פי התבחינים שבטבלה להלן.
 - ב. 20% מהניקוד יינתן על השתתפות המוסד המכשיר במימון התכנית - 1 נק' עבור כל 10,000 ₪ ולא יותר מ-20 נקודות.

התבחינים	%
תכנית הלימודים המקוונת (2 סמסטרים), חדשנותה ואופן ביצועה	25
תכנים ייחודיים בתחום המנהיגות היהודית-החינוכית	10
הלימודים, הסיורים והפעילויות בסמסטר הקיץ	25
ניסיונו והתאמתו של הסגל שילמד את התכנים, כולל שליטתו בשפת הלימודים	20
תכנית המוסד למעקב אחר ביצוע התכנית והקשר עם הבוגרים	10
תכנית ההתנסות המעשית בהוראה	10

יתוקצבו המוסדות בעלי הניקוד הגבוה ביותר, בכפוף לתקציב בתקנה.

8. הנחיות כלליות לבקשת הקצאת תקציב:

הגשת הבקשה תיעשה באמצעות מערכת מרכבה עד ליום חמישי, י"ח באייר תשע"ט, 23 במאי 2019.

ניתן להגיש בקשה לתקצוב קבוצה אחת בלבד בכל שפה ועד ל – 4 קבוצות ב 4 השפות. עד 22 לומדים מתוקצבים בקבוצה. כמות הקבוצות שתאושר לכל מוסד זוכה תהיה בהתאם לכמות הזוכים ולאופי המורים שיירשמו.

חובה לצרף את המסמכים הבאים:

א. נספח תקציבי על דף לוגו של המוסד המכשיר, חתום על - ידי נשיא המכללה/ ראש תכנית הכשרת מורים באוניברסיטה וסמנכ"ל הכספים.

ב. נוהל התקצוב:

- התקציב יועבר למוסד בשתי פעימות, לאחר הגשת דו"ח ביצוע, בחתימת ראש המוסד ומנהל הכספים.
- תשלום בגין חודשים 9-12/2019, יועבר בחודש 12/2019, כנגד הגשת דו"ח ביצוע לחודשים אלה.
- תשלום בגין חודשים 1-8/2020, יועבר בחודש 09/2020, כנגד הגשת דו"ח ביצוע סופי.

הערה:

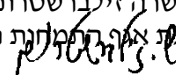
המוסדות שייבחרו יוכלו להפעיל את הקורסים במשך שנה עד 3 שנים (באישור חשבות המשרד או עד לפרסום הקול קורא הבא, המוקדם מבניהם) בכפוף לתנאים הבאים: 1. הגשת בקשה מתאימה במרכבה. 2. עמידת המכללה/אוניברסיטה בכל תנאי הקול קורא מדי שנה 3. עמידה במספר נרשמים מינימלי נדרש.

לא יישמר תקצוב למוסד במקרים בהם לא הוגש דו"ח סופי עד לחודש נובמבר שלאחר שנת הפעילות..

יובהר כי אין בפרסום קול קורא זה כדי לחייב את המשרד, וחלוקת התקציב תיעשה בכפוף לקיומו של תקציב מתאים לנושא ולגובהו.

בברכה

צ'יפי קוריציקי
ציפי קוריציקי
ממונה תוכניות ייחודיות

ד"ר שרה זילברשטרום
מנהלת אגף התמחות וכניסה להוראה


העתקים:

דביר כהנא, מנכ"ל משרד התפוצות
איל רם, סמנכ"ל ומנהל מינהל עו"ה
איריס וולף, מנהלת אגף בכיר להכשרה והתמחות
ד"ר לילי רוסו, מנהלת אגף הכשרה אקדמית וקשרי מל"ג ות"ת
דוד בוסקילה, נציג אגף הכשרת עובדי הוראה
דלית אטרקצ'י, מנהלת אגף בכיר (קשרי חוץ ומזכ"ל אונסקו)
עדי קורסיה, מנהל אגף תקציב עו"ה
אריאלה מרידך, מרכזת תקציב ומינהל באגף ההתמחות
צוות נציגי האגף להכשרת עובדי הוראה